

Toekomstgericht telen, bedrijfshygiëne en emissie

Telen met toekomst zet sinds vorig jaar in op gewasbescherming en zoekt daarbij de samenwerking met onder meer toeleveranciers. In deze bijdrage van Tmt aandacht voor de open dag bij Loonbedrijf Hoogland, waar de nieuwste technieken te zien waren, de Checklist Bedrijfshygiëne van GMN, en een test om na te gaan hoe het met de emissie op uw bedrijf staat.

Open Dag Duurzame Bloembollenteelt

Tekst: Projectteam Telen met toekomst, Arie Dwarswaard
Foto: PPO, Arie Dwarswaard

Op vrijdag 13 maart vond bij Loonbedrijf Hoogland te Burgervlotbrug een open dag plaats over de nieuwste ontwikkelingen voor een toekomstgerichte bollenteelt. Diverse bedrijven en organisaties presenteren een breed scala aan onderwerpen die passen binnen een economisch rendabele en milieubewuste teelt.

Gustaaf en Jan-Jaap Hoogland van Loonbedrijf Hoogland kijken tevreden terug op de open dag. "Het was een leuke dag en ik heb goede reacties gekregen. Mensen vonden de inhoud interessant en afwisselend", aldus Gustaaf. "Het mooie van deze bijeenkomst was ook dat er veel interactie was tussen de bezoekers en bedrijven. Dat is op grotere beurzen veel minder het geval". Jan-Jaap was verrast door de goede opkomst. "Ik dacht van tevoren dat er al wel genoeg bijeenkomsten voor de sector zijn, maar uit de reacties en opkomst van ruim 175 man maak ik op dat het wel gewaardeerd werd". Op de vraag hoe deze dag heeft bijgedragen aan het bevorderen van een duurzame teelt antwoordt Gustaaf: "ik denk dat het zeker heeft bijgedragen. Het is voor veel mensen duidelijk geworden dat je met eenvoudige aanpassingen veel problemen kunt voorkomen. Neem nou het biofilter: eigenlijk heel simpel en effectief om te zorgen dat gewasbeschermingsmiddelen niet in het oppervlaktewater terecht komen. Zeker loonwerkers kunnen dat goed oppakken".

GPS techniek was één van de onderwerpen op de open dag. De informatie hierover werd verzorgd door SBG Innovatie. Rik Verbruggen van SBG Innovatie ziet een groeiende interesse voor GPS in de bollenteelt. "Het grootste voordeel van het gebruik van GPS-techniek is dat je heel nauwkeurig kunt werken. Je kunt precies de afstand tussen je paden bepalen, waardoor je zeer efficiënt met je land kunt omgaan. Dat

is ook winst voor de duurzaamheid, want door GPS te gebruiken bij het spuiten voorkom je overlap en kun je precies goed uitkomen bij bijvoorbeeld de slootkant. Bovendien kun je exact uitrekenen hoeveel spuitvloeistof je nodig hebt", licht Verbruggen toe.

voorbeeld de slootkant. Bovendien kun je exact uitrekenen hoeveel spuitvloeistof je nodig hebt", licht Verbruggen toe.

Het praktijknetwerk Telen met toekomst is in 2004 opgericht. Doel van het netwerk is het zo breed mogelijk toepassen van duurzame gewasbescherming en bemesting in de praktijk, met behoud van opbrengst en kwaliteit. Vanaf 2008 test en beoordeelt Tmt in de sectoren akkerbouw, vollegrondsgroenteteelt, bloembollenteelt, boomkwekerij, fruitteelt en glastuinbouw nieuwe kennis samen met ambitieuze ondernemers en overige belanghebbenden. In de bloembollenteelt wordt alleen gewerkt aan gewasbescherming. Haalbaar en effectief gebleken methoden en technieken worden onder de aandacht gebracht van zo veel mogelijk ondernemers. Hierbij zoekt Telen met toekomst samenwerking met belangenbehartigers, toeleveranciers, waterschappen, agribusiness en lokale overheden. Opdrachtgever is het ministerie van LNV/VROM en de uitvoering ligt in handen van Praktijkonderzoek Plant & Omgeving (PPO) en DLV Plant. Meer informatie: Stefanie de Kool (0252-462119) of www.telenmettoekomst.nl.

Edwin Smit: 'Vraag naar informatie bedrijfshygiëne'

Tijdens de Open Dag van Telen met toekomst, vrijdag 13 maart, was hij net klaar: de glanzende brochure van Van Gent Van der Meer Nuyens (GMN) over Bedrijfshygiëne. De brochure is het eindresultaat van wat Edwin Smit, adviseur van GMN, een 'pittige klus' noemt. "Tussen het moment van beginnen en de presentatie zit zo'n half jaar. Niet dat er constant aan is gewerkt, maar zoveel tijd heeft het gewoon gekost." Smit begon aan de brochure omdat een klant er om vroeg. "Ik kreeg de vraag of wij wat op papier wilden zetten over zaken die met bedrijfshygiëne te maken hebben. Het bedrijf was zelf ook al begonnen, maar kon daar maar weinig over vinden. Een stukje hier, een beetje daar." Smit kwam erover in gesprek met Stefanie de Kool van Telen met toekomst. Dat kent sinds vorig jaar een nieuwe opzet, waarbij vooral naar samenwerking met toeleveranciers wordt gestreefd. "Stefanie vond dit een mooi onderwerp voor die samenwerking. Zij heeft de tekst bekeken, waar nodig aangevuld, en ook aangegeven waar het niet meer over bedrijfshygiëne ging."

Smit koos voor alle activiteiten van de voorbereiding van planten tot en met ontsmetten en koken, en daar de zaken bij te zoeken die van belang zijn als het gaat om bedrijfshygiëne. Waar nodig wordt naar boeken of brochures voor nadere informatie verwezen. De brochure is inmiddels naar alle relaties van GMN gezonden, samen met nieuws over de regels rond etiketten op gewasbeschermingsmiddelen. Dat heeft nog niet geleid tot vragen van ondernemers. "Logisch, de afgelopen weken stond ineens alles in bloei, dus was het

Edwin Smit: "Op sommige punten wordt het steeds lastiger om ziektes in bedwang te houden. Dan komt het aan op andere zaken, zoals een schone cel, schoon fust en schone bollen"

erg druk. Na het koppen en voor het rooien krijgen ondernemers wat meer tijd." Smit verwacht dat de belangstelling voor het onderwerp bedrijfshygiëne eerder toe- dan af zal nemen. "Op sommige punten wordt het steeds lastiger om ziektes in bedwang te houden. Voor bijvoorbeeld ruimtebehandeling hebben we nog maar één middel. Dan komt het aan op andere zaken, zoals een schone cel, schoon fust en schone bollen."

Het zal niet bij dit ene initiatief blijven, verwacht Smit. "Ik heb geen concreet onderwerp op het oog, maar als er zich weer een vraag aandient, zullen we zoiets serieus beoordelen." De checklist is te vinden op de website van Telen met toekomst (www.telenmettoekomst.nl) en op de site van Van Gent Van der Meer Nuyens (www.gmnbv.nl). Op beide sites is de checklist als pdf te downloaden.

Test uw bedrijf: doet u genoeg om emissie van gewasbeschermingsmiddelen te voorkomen?

Uit metingen blijkt dat de kwaliteit van het oppervlaktewater in bollenteeltgebieden sinds 1995 sterk verbeterd is, maar in de laatste jaren stagnert. Aangezien er nog steeds middelen in te hoge concentraties in het slootwater aangetroffen worden, is het dus nodig om extra inspanningen te plegen. Voorbeelden van stoffen die normoverschrijdend worden aangetroffen zijn carbendazim (Topsin M), pirimifos-methyl (Actellic), tolclofos-methyl (Rizolex) en imidacloprid (Admire). Topsin M en Admire worden vooral in de bolontsmetting gebruikt. Het ontsmetten van de bollen is een zeer effectieve manier om aantasting door ziekten tegen te gaan. Bij het ontsmetten, het transport van de ontsmette bollen en bij het planten kan emissie plaats vinden. Kleine beetjes gemorste middelen kunnen onder meer met het regenwater in de sloot terecht komen. Met maar heel weinig middel kan daardoor een groot oppervlakte slootwater sterk worden vervuild. Om vervuiling te voorkomen staan in het Lozingsbesluit en in uw Wvo-vergunning regels waaraan u moet voldoen. Als ondernemer kunt u een groot aantal extra maatregelen nemen om emissie te beperken. Hoe minder emissie hoe groter de kans dat een middel ook in de toekomst beschikbaar blijft. Telen met toekomst heeft een test ontwikkeld waarmee u kunt nagaan of u op uw bedrijf voldoende maatregelen heeft getroffen om emissie te voorkomen. De test is geschikt voor individueel gebruik maar ook uitermate leuk om te bespreken in een studieclub. Het voordeel hiervan is dat u van elkaars ervaringen kunt leren. Bedenk hierbij dat elke druppel minder emissie echt telt voor de kwaliteit van het oppervlaktewater. De test bestaat uit een korte en een uitgebreide versie. Het invullen van beiden kost hooguit 5 minuten. Het resultaat geeft u inzicht hoe u het doet ten opzichte van andere bedrijven. Ook levert het u ideeën op welke zaken op uw bedrijf nog verder zijn te verbeteren. U kunt de test downloaden vanaf www.telenmettoekomst.nl